

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Ратінської Олени Миколаївни
“Психолого-педагогічні умови формування психологічного імунітету до
кібербулінгу у дітей молодшого шкільного віку”
на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія»

1. Актуальність теми та її зв'язок із планами наукових робіт.
Проблема формування психологічного імунітету до кібербулінгу у молодших школярів на сьогодні набуває значної актуальності у зв'язку зі стрімким розвитком спілкування в цифровому просторі. Пандемія COVID-19, російсько-Українська війна внесли корективи в організацію освітнього процесу. Перехід на змішану форму навчання, що включає онлайн-взаємодію, активував потребу в удосконаленні вимог до компетентностей учнів початкових класів, зокрема інформаційно-комунікаційної (інформаційно-цифрової) компетентності та стійкості до інтернет загроз - кібербулінгу. У цьому контексті особливого значення набувають дослідження психологічного імунітету до кібербулінгу та визначення психолого-педагогічних умов його ефективного формування у дітей молодшого шкільного віку.

Дисертаційне дослідження виконане відповідно до плану наукової діяльності кафедри психології Національного університету "Острозька академія", здійснене в межах науково-дослідної теми "Розвиток суб'єктів освітньої діяльності в умовах кіберпростору" (номер державної реєстрації: 0121U112964).

Тема дисертації затверджена (протокол № 5 від 28 листопада 2019 р.) та уточнена (протокол № 11 від 26 лютого 2026 р.) на засіданні Вченої ради Національного університету "Острозька академія".

2. Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених у дисертації. Дисертація є самостійною науковою роботою, що містить ідеї та власні розробки автора, які сприяли досягненню

поставлених мети і завдань праці. Концептуальні ідеї інших авторів, використані в дисертації, мають відповідні покликання та слугували основою для формування теоретико-методологічних засад дослідження.

3. Ступінь обґрунтованості й достовірності наукових положень і рекомендацій. Обґрунтованість наукових висновків та рекомендацій обумовлена логічністю подання матеріалу праці, послідовністю виконання поставлених завдань та апробацією результатів, а також висновками до кожного розділу та загальних висновках дисертації. Достовірність отриманих висновків підкріплена застосуванням теоретичних та емпіричних методів, емпіричним дослідженням, що включало якісний та кількісний аналіз експериментальних даних, про що засвідчують довідки про впровадження результатів дослідження.

4. Наукова новизна дисертації полягає в тому, що:

вперше: запропоновано класифікацію психологічних ресурсів, актуальних для функціонування психологічного імунітету в ситуації кібербулінгу дітей молодшого шкільного віку; побудовано емпіричну п'ятифакторну модель психологічного імунітету до кібербулінгу молодших школярів, яка демонструє фактори "Емоційна стійкість", "Саморегуляція", "Самооцінка", "Соціальна компетентність", "Старанність", що ґрунтуються на взаємодії емоційно-вольових, когнітивно-рефлексивних та нормативно-поведінкових ресурсів; виявлено предиктори зазначених факторів, на основі яких охарактеризовано психолого-педагогічні умови формування психологічного імунітету до кібербулінгу молодших школярів; розроблено та апробовано тренінгову програму для молодших школярів та запропоновано практичні рекомендації для батьків і вчителів, спрямовані на формування психологічного імунітету до кібербулінгу молодших школярів;

уточнено та доповнено зміст поняття психологічного імунітету в ситуації кібербулінгу молодших школярів;

набули подальшого розвитку науково-практичні підходи до організації психолого-педагогічного супроводу молодших школярів у цифровому середовищі.

5. Наукове та практичне значення роботи. Теоретичне значення дослідження полягає у розробленні класифікації психологічних ресурсів, актуальних для функціонування психологічного імунітету в ситуації кібербулінгу дітей молодшого шкільного віку, та побудові емпіричної п'ятифакторної моделі психологічного імунітету до кібербулінгу молодших школярів. Практичне значення отриманих результатів передбачає можливість використання науково-педагогічними працівниками результатів дослідження під час розробки чи адаптації академічних дисциплін гуманітарного спрямування.

6. Використання результатів. Результати дослідження впроваджено в освітній процес та практичну діяльність Національного університету "Острозька академія", Київського Гештальт Університету (довідка № 604 від 27 травня 2026 р.), Ліцею 215 Святошинського району м. Києва (довідка № 115 від 25 травня 2026 р.), Громадської Організації "Дівчата" (довідка № 204-05/2026 від 23 травня 2026 р.), ТОВ «Київська початкова школа «Азбука щастя», м. Київ (довідка № 20 від 27 травня 2026 р.).

7. Повнота викладення матеріалів дисертації у роботах, опублікованих автором. Результати дисертації викладені у 16 публікаціях, з них 2 статті опубліковано у науково-метричних виданнях, 4 - у фахових виданнях України, 1 - у науковому міжнародному виданні, 1 розділ у колективній монографії, а також 8 – у збірниках матеріалів конференцій, що відповідає вимогам до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

8. Відповідність вимогам. Анотація, структура та обсяг дисертації відповідають установленим вимогам. Дисертаційне дослідження Ратінської Олени Миколаївни "Психолого-педагогічні умови формування психологічного імунітету до кібербулінгу у дітей молодшого шкільного віку" є завершеним науковим дослідженням, у якому отримано нові науково

обґрунтовані результати, що сприяють розв'язанню актуального наукового завдання та становлять теоретичну та практичну цінність для розвитку сучасної психології. Науковий рівень дисертації відповідає вимогам, викладеним у Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

9. Мова та стиль. Дисертація написана українською мовою, витримана в академічному стилі, із дотриманням норм правопису та наукової термінології.

10. Рекомендація дисертації до подання у разову спеціалізовану вчену раду. Дисертація Ратінської Олени Миколаївни "Психолого-педагогічні умови формування психологічного імунітету до кібербулінгу у дітей молодшого шкільного віку" є завершеною науковою працею, що містить нові науково обґрунтовані результати й розв'язує важливе завдання психології. Робота може бути рекомендована до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 «Психологія».

Наукові результати дисертації Ратінської Олени Миколаївни обговорено та схвалено на розширеному засіданні кафедри психології Національного університету «Острозька академія» (протокол № 12 від 27 травня 2026 р.).

Голова засідання -

докторка психологічних наук, доцент,

завідувач кафедри психології

Національного університету

«Острозька академія»

Оксана МАТЛАСЕВИЧ

Лідрис Матласевич О.В.

підтверджує

фах

Лідрис Матласевич О.В.